

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

<Lausunto>

UUDELY/672/07.01/2012

<Liite x>

5.7.2013

<Julkisuus>

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10, 00099 Helsingin kaupunki

Viite Ksv/HEL 2011-006261

Lausunto Helsingin Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotuksesta, (nro 12162)

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR	
Saapunut/Inkommit	
09. 07. 2013	
HEL 2011-006261	
Dnro/Dnr	10 03 03
Tehtäväluokka	
Uppgiftsklass	

Asemakaavan muutoksella osoitetaan tilavaraus Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien väliselle liikennetunnelille. Tunneli varmistaa liikenteen sujumisen itäisessä kantakaupungissa. Se myös lisää liikenneturvallisuutta, parantaa ilman laatua tarkasteltaessa laajaa aluetta ja lisää asuinrakentamismahdollisuuksia Hermannin rantatien tuntumassa.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 9.10.2012.

Liikenne

Sörnäistentunnelin rakentaminen vahvistaa Lahdenväylän ja Helsingin keskustan välisen pääkatuyhteyden toimivuutta. Katuverkon välityskykyä lisätessään tunneli myös mahdollistaa osaltaan Kalasataman pohjoisosan asuinrakentamisen kokonaismäärän merkittävän kasvattamisen. Lisäksi Sörnäistentunneli parantaa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita Kalasatamassa siirtäessään läpikulkevaa ajoneuvoliikennettä tunneliin. Sörnäistentunneli on katuverkon hanke, eikä sillä ole suoranaista vaikutusta maantieverkon toimivuuteen.

Liikenteen hallinta on Sörnäistentunnelin osalta keskeinen kysymys. Pääkaupunkiseudulla on suunnitteilla useita ajoneuvoliikenteen tunneleita, joissa liikenteen hallinta on olennaista. Seudun yhteisenä tavoitteena on, että ajoneuvoliikenteen hallinta tapahtuu yhdestä yhteisestä keskuksista. Sörnäistentunnelia suunniteltaessa tulee olla yhteydessä Liikenneviraston liikennekeskukseen liikenteen hallinnan järjestämisestä. Tunnelin liikenteenohjaussuunnitelman laadinta on myös tärkeää. Liikenteenohjauksella on muun muassa kaupunkikuvallisia vaikutuksia.

Melu ja ilmanpäästöt

Ilmatieteen laitoksen tekemän selvityksen mukaan tunnelin suuaukkojen läheisyydessä typpidioksidin pitoisuudet voivat ylittää vuosiraja-arvon myös hieman katualueen ulkopuolella. Typpidioksidipitoisuuden vuorokausiohjearvo ylittyy yleisesti vilkkaiden väylien varsilla. Toisaalta voidaan arvioida, että suuaukkojen ympäristöä lukuun ottamatta tunneli

parantaa ilmanlaatua laajalti autoliikenteen siirtyessä maan alle sekä sen sujuvuuden parantuessa. Tunnelointi vähentää myös meluhaittaa.

Kaupunkikuva

Tunnelista maan päälle johtaville ajoluiskille ja ilmanvaihtokuiluille sekä tekniikan rakennuksille on riittävällä tavalla osoitettu paikat ja kaupunkikuvalliset vaatimukset.

Yksiön päällikkö

Aimo Huhdanmäki

Alueidenkäyttöpäällikkö

Brita Dahlqvist-Solin

<Asiaa hoitaa Brita Dahlqvist-Solin, puh. 0400 291 642.>

TIEDOKSI sähköpostilla Henrik Wager, Hannu Airola, Anna Yrjölä

Helsingin kaupungin kirjaamo
kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Ksv /HEL 2011 - 006261

SÖRNÄISTENTUNNELIN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (NRO 12162)

Olemme tarkistaneet otsikossa mainitun asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostuksen.

Tunnelin rakentaminen edellyttää useita sekä 110 kV sähkönsiirto- että 10kV ja 400 V jakeluverkonkaapeleiden siirtoja. Helen Sähköverkko Oy on suunnitellut tehdä kyseiset kaapelisiirrot alueelle tulevan Kalasataman sähköaseman valmistumisen yhteydessä. Siirrot edellyttävät, että Sörnäisten rantatien alitse rakennetaan kaapeleita varten konsulttiyössä (Fundatec 28.3.2013) esitetty betonirakenne, jonka alitse tunneli voidaan rakentaa turvallisesti sähkönsiirtoa ja jakelua häiritsemättä. Tämä betonirakenne vaatii tunnelityömaan vaiheen 1 aloittamista suunnitellun aikataulun mukaisesti eli esityksen aikataulut tulee toteutua sellaisinaan, että se mahdollistaa vaaditut kaapelisiirrot esitettyine kustannusarvioineen. Yksi sähkönsiirtoa ja jakelua varten suunniteltu reitti kulkee Panimokadun kohdalle suunnitellun Junatien alikulkukäytävän, Festarikujan kautta. Tämän alikulkukäytävän rakentaminen on myös edellytys esitettyjen kustannusarviossa pysymiselle sähkönsiirto- ja jakelukaapelisiirtojen osalta.

Lisäksi Helen Sähköverkko Oy esittää, että kaapelireittien rakentamisen ja alueen selkeyden takia ns. Vilhovuorenkadun jatke Parrulaiturin jatkeeksi tulisi rakentaa ennen tunnelityömaata.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole muutosehdotukseen muuta huomautettavaa.

HELEN SÄHKÖVERKKO Oy

Risto Harjanne
toimitusjohtaja

02.09.2013

333/07/70/701/2012

HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kirjaamo
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite
Lausuntopyyntö 14.6.2013

**HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN LAUSUNTO SÖRNÄISTENTUNNELIN
ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 12162) (KSV/HEL 2011-006261)**

Suunnittelualue kuuluu Hermannin ja Sörnäisten kaupunginosaan. Alueelle on suunnitteilla Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien välille pääosin betoni- ja kalliotunneliin rakennettava katu. Sörnäistentunneli kulkee maanalaisessa kaksoistunnelissa Sörnäisten rantatieltä Vilhonvuorenkadun kulmasta Hermannin rantatielle Sörnäistenkadun risteyksen ja Saarenkadun väliin. Suunnittelualueeseen kuuluu lisäksi maanpäällisiä alueita, joita tarvitaan ajoramppeja, ilmanvaihtokuiluja ja tekniikkarakennusta varten.

Tunnelin pituus on noin 1,5 km ja vapaan ajotilan korkeus 4,8 m.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotuksesta seuraavaa:

Sörnäistentunnelin vaikutus liikennejärjestelmään ja eri liikennemuotojen toimintaedellytyksiin on kaksijakoinen.

Tunneli helpottaa ja siten lisää henkilöautoliikennettä kantakaupungin alueella. Siksi se ei ole joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä suosivien tavoitteiden mukainen hanke. Toisaalta sen tavoitteisiin ja vaikutuksiin kuuluu myös läpiajoliikenteen vähentäminen Kalasataman keskuksen ja metroaseman ympäristössä. Myönteiset vaikutukset metroaseman ja keskuksen tärkeässä joukkoliikenteen solmukohdassa ovat niin merkittävät, että Sörnäistentunnelia voi pitää kokonaisvaikutuksiltaan liikenteellisesti kannatettavana hankkeena.

Sörnäistentunneli parantaa Kalasataman keskuksen ja Hermannin rantatien liikenteen sujuvuutta ja vähentää liikenteen aiheuttamia haittoja.

02.09.2013

333/07/70/701/2012

Pohjois-eteläsuuntaisen liikenteen väheneminen Hermannin rantatieltä parantaa mahdollisuuksia huomioida joukkoliikenteen tarpeita Hermannin rantatien suunnittelussa. Hermannin rantatiestä tulee tärkeä osa Kalasataman ja Pasilan välisen raitiotien reittiä. Hermannin rantatien raitiotien korkealaatuinen toteutus on käytännössä ainoa keino vaikuttaa Kalasataman ja Pasilan välisen raitiotien nopeuteen, koska muualla raitiotieyhteys on joko omalla väylällään tai nykyisessä kaupunkirakenteessa.

Kaavaehdotuksen liikenteellinen ratkaisu, jossa raitiotie risteää Sörnäistentunnelin liikenteen kanssa eritasossa, on hyvä. Se vastaa hyviä raitioteiden suunnitteluperiaatteita, joissa raitioliikenne on eroteltu mahdollisimman hyvin autoliikenteestä raitioliikenteen sujuvuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi. HSL pitää myös hyvänä ratkaisuna sitä, että raitiotien sijainti Hermannin rantatien poikkileikkauksessa muuttuu Sörnäistenkadun risteyksessä. Siten raitiotien linjauksen sivuttainen siirtymä on risteysalueella, jossa ajonopeudet muutoinkin ovat muuta linjaosuutta matalampia.

Nykyisen liikennejärjestelmän ja Sörnäistentunnelin liittymäkohtien suunnittelussa pitää huomioida Hämeentien ja Kustaa Vaasan tien suunnalta Kalasatamaan suuntautuvan sekä Kalasataman ja kantakaupungin välisen joukkoliikenteen sujuvuus. Kalasatamaan suuntautuu jatkossa huomattava osa Rautatientorin bussiliikenteestä, mikä asettaa vaatimuksia joukkoliikenteen sujuvuuden turvaamiselle Hermannin rantatien käytävässä. Hermannin rantatien raitiotiellä on syytä pitää riittävän korkeat laatutasovaraukset suunnittelussa.

Tunnelin rakentaminen kestää n. 4 vuotta. Rakennusaikaiset liikennehäiriöt on suunniteltava siten, että niiden haitat nykyiselle bussiliikenteelle voidaan välttää tai pitää mahdollisimman vähäisinä.

Kyseessä on liikennejärjestelmään vaikuttava hanke, jonka suunnitteluun Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä on oltava mahdollisuus osallistua aktiivisesti..

Lisätietoja antavat linjasto- ja aikataulusuunnitteluryhmän päällikkö Arttu Kuukankorpi, puh. (09) 4766 4350 ja liikennesuunnittelija Arto Siitonen, puh. (09) 4766 4374.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Suvi Rihtniemi
toimitusjohtaja

Tero Anttila
joukkoliikennesuunnitteluosaston
johtaja

02.09.2013

333/07/70/701/2012

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo	Helsinki
Olavi Veltheim	Helsinki
Tuukka Linnas	Helsinki
Seija Narvi	Helsinki
Johanna Iivonen	Helsinki
Reijo Mäkinen	HSL
Sini Puntanen	HSL
Arttu Kuukankorpi	HSL
Johanna Vilkuna	HSL
Veera Laine	HSL
Lauri Rätty	HSL
Arto Siitonen	HSL
Riikka Aaltonen	HSL

20.8.2013

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Helsingin kaupungin kirjaamo
kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Ksv/HEL 2011-006261

LAUSUNTO SÖRNÄISTENTUNNELIN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 12162)

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt lausuntoa 10. kaupungin-osan (Sörnäinen) osaa korttelin 252 tontista 12 ja katualuetta sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 252 tontista 12, osaa korttelin 10281 tontista 14, osaa korttelin 10282 tontista 5 ja katualuetta), 21. kaupunginosan (Hermannin) katu-, puisto- ja rautatiealueita sekä maanalaisia tiloja (osaa korttelin 21001 tontista 3, osaa korttelin 21005 tontista 5, osaa korttelin 21015 tonteista 1 ja 2, osaa korttelin 21016 tonteista 2 ja 3, osaa korttelin 21017 tonteista 4, 5 ja 6, osaa korttelin 21018 tonteista 1, 3 ja 4, osaa korttelin 21274 tonteista 10 ja 11, osaa korttelin 21674 tontista 3 ja katu-, puisto- ja rautatiealueita) koskevan Sörnäistentunnelin asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan 4.6.2013 päivätyssä pöytäkirjassa todetaan asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa:

”Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sörnäistentunnelin rakentamisen yhdistämään Sörnäisten rantatie ja Hermannin rantatie. Sörnäistentunneli varmistaa liikenteen sujumisen pohjois-etelä-suunnassa Kalasataman alueen keskeisimmän osan rakentuessa sekä liikenteen melu- ja päästöhaittojen vähentämisen ja liikenneturvallisuuden parantamisen. Tavoitteena on myös Hermannin rantatien eteläosan luonteen muuttaminen pääväylästä alueelliseksi kokoojakaduksi, jolloin asuinrakentamismahdollisuudet sen läheisyydessä paranevat ja väylän kaupunkirakennetta katkaiseva vaikutus vähenee.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen

Merenpinnan korkeuden vaihtelut sekä ääri-arvot voivat uusimpien tutkimustulosten mukaan olla suurempia kuin nykyäänäysten mukaan on oletettu. Ilmatieteen laitoksen alustavien tutkimustulosten mukaan jo nyt on nähtävissä merenpinnan hetkellisten ääri-arvojen nousua ja ilmastonmuutoksen myötä arvioidaan sademäärien ja rankkasateiden lisääntyvän nykyisestä. Ilmatieteen

laitoksen valmistelemat uudet rannikkoalueiden merenpinnan nousun skenaarit valmistuvat syksyllä 2013.

HSY pitää hyvänä, että Sörnäisten tunnelin asemakaavatyön lähtökohtina varaudutaan merivesitulviin ja hulevesistä aiheutuvan haitan ehkäisemiseen. HSY kuitenkin suosittaa ottamaan merenpinnan nousun huomioon siten, että tunnelien päiden taso nostetaan kahdesta kolmeen metriin.

Lisätietoja antaa ilmansuojeluasiantuntija Susanna Kankaanpää, puh. (09) 1561 2241

Ilmansuojelu

HSY:n mittauksissa on todettu, että tunneleissa ilmansaasteiden pitoisuudet saattavat kohota huomattavan korkeiksi. Sen vuoksi on hyvä, ettei Sörnäisten tunnelissa sallita jalankulkua eikä pyöräilyä, tunneliin ei myöskään tule sijoiteta bussipysäkkejä. Tien vieminen tunneliin parantaa lähiympäristön ilmanlaatua, mutta tunnelin suuaukkojen sekä poistopiippujen ympäristön ilmanlaatuun tulee kiinnittää huomiota. Tunneliensuiden lähiympäristön rakentuminen vaikuttavat voimakkaasti tunnelien päästöjen laimenemiseen. Liikenteen päästöjen aiheuttamat haitat tulisi ottaa huomioon rakennusten sijoittelussa siten, että ei muodosteta katukuilumaisia rakenteita sekä tulee huolehtia siitä, että ilmansaasteet pääsevät sekoittumaan ja laimenemaan tehokkaasti. Myös poistopiippujen sijoitteluun sekä korkeuteen tulee kiinnittää huomiota. Poistopiippujen päästöjen leviämistä voitaisiin tarkentaa uusien selvityksin. Poistopiippu tulee sijoittaa siten, että niistä purkautuvat päästöt pääsevät laimennemaan. Poistopiippujen korkeuden määrittämisessä tulee myös huomioida lähialueen asuinrakennusten korkeus.

Lisätietoja antaa ilmansuojeluasiantuntija Liisa Matilainen, puh. 050 363 0220.

Vesihuolto

Sörnäistentunnelin asemakaavan muutos aiheuttaa alueella runsaasti johtosiirtoja. Johtosiirrot aiheutuvat tunnelin suuaukoista.

Sörnäisten rantatiellä johtosiirtoja aiheutuu seuraavalla tavalla:

- Vesijohdon siirtoa 705 metriä
- Jätevesiviemärin siirtoa 410 metriä
- Hulevesiviemärin siirtoa 445 metriä

Sörnäisten rantatien johtosiirtojen alustava kustannusarvio varauksineen ja yleiskustannuksineen on noin 2,0 miljoonaa euroa.

Hermannin rantatiellä johtosiirtoja aiheutuu seuraavalla tavalla:

- Vesijohdon siirtoa 315 metriä
- Jätevesiviemärin siirtoa 40 metriä
- Hulevesiviemärin siirtoa 395 metriä

Hermannin rantatien johtosiirtojen alustava kustannusarvio varauksineen ja yleiskustannuksineen on noin 1,0 euroa.

Yhteensä johtosiirtojen kustannusarvio on noin 3,0 miljoonaa euroa (alv 0 %). Kustannusarvio tarkentuu jatkosuunnittelun yhteydessä. Johtosiirrot tulee rahoittaa HSY:n ulkopuolisella rahoituksella.

Vesihuollon osalta HSY:n yhteyshenkilönä asiassa toimii alueinsinööri Tarmo Hyvärinen, puh. (09) 1561 3312

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Raimo Inkinen
toimitusjohtaja

JAKELU

Helsingin kaupunki, kaupunkisuunnitteluvirasto

TIEDOKSI

HSY:n kirjaamo